

Bogen fokuserer på at finde en forklaring på, hvorfor Danmark synes at halte bagefter på ligestillingsområdet (selvom det ikke er en del af vores selvforståelse). Hvad er det for mekanismer, der gør sig gældende, både på samfundsniveau, men også helt individuelt, i os selv? Og hvorfor er der så stor modstand mod at tale om det?

“Ligestillingsdebatter medfører åndedrætsbesvær, hudirritationer, ømhed i nakken og ja, det trætter helt ind i knoglerne” (s. 7).

Bogen undersøger via forskning og interviews med relevante fagpersoner, hvad det er, der sker, når kvinder fx stadig tager størstedelen af barselsorloven, stadig tjener mindre end mænd i de samme stillinger, og hvorfor der stadig hersker en antagelse om, at kvinder ikke har lyst til at være chefer. Og forfatteren slår fast med syvtommersøm, at det er et fælles problem, at det er sådan, og en fælles interesse at det bliver anderledes. Ingen skyttegravskrig her, heldigvis. Blot en afdækning af hvilke fordele, der vil være for alle køn, hvis vi kan “flytte på elefanten”.

Forfatterens ærinde er at invitere til en mere nuanceret debat, hvor det ikke handler om, hvem det er mest synd for, men mere objektivt at forstå, hvorfor det er, som det er, og hvilke konsekvenser det har, både på individbasis, og samfundsmæssigt. Som hun skriver et sted, ville verden blive 12 trilliarder dollars rigere, hvis kvinder havde de samme muligheder som mænd i hele verden. Det må da være et argument, der gør indtryk på selv den mest reaktionære politiker, for hvem bundlinje er det eneste valide argument. Og politiske beslutninger er vigtige i denne sammenhæng, men kan ikke stå alene. En anden, og meget vigtig, pointe er, at vi alle sammen er mandschauvinister. Måske ubevidst, men alligevel. At forskningen gang på gang viser, at vi ikke formår at handle i overensstemmelse med vores bevidste værdier, men at indgroede antagelser og stereotype forestillinger om køn spænder ben for os. Og det gælder hele livet igennem fra reaktioner på spædbørns gråd til uddannelse og arbejdsliv, for ikke at nævne parforhold.

Jeg er meget begejstret for denne bog, og optimalt set burde alle læse den. Jeg synes, den burde være fast inventar på pædagoguddannelsen, læreruddannelse, men såmænd også i de større klasser i folkeskolen, på psykologistudiet, medicinstudiet og for alle politikere. Forfatteren formår virkelig at holde tungen lige i munden og ikke skyde mod nogen, men blot undre sig over ting, og hvad der egentlig skal til for at skabe en ændring. I det sidste afsnit fortæller forfatteren om sine egne overvejelser om at indlede bogen med at remse alle mændene i sit eget liv op, og hvor glad hun er for dem, for at forsvare sig mod anklager om at være mandehader. I stedet vælger hun at lægge kapitlet i slutningen, og jeg synes faktisk, det er synd, at det overhovedet skal være med. Jeg forstår hendes overvejelser, men det er synd, at det skal være nødvendigt. Men hvis man har deltaget i bare en enkelt debat på de sociale medier, ved man, at hendes bekymring på ingen måde er taget ud af den blå luft. Forfatteren tager ikke stilling til, hvordan transpersoner er stillet i denne sammenhæng, det kunne ellers have været et interessant perspektiv. Men det er selvfølgelig ikke bogens fokus, og blot et aspekt der måske kunne belyse kønsstereotyperne endnu mere. Undervejs i bogen tænkte jeg, hvad nu hvis bogen er skrevet af en mand, at det er et stunt for netop at bevise, at man reagerer anderledes afhængig af, hvem man tror har skrevet bogen? DET kunne være sjovt! Men jeg ville synes mindst lige så godt om bogen, hvis det viste sig, at det var en mand, der havde skrevet den. Som forfatteren skriver: "Nogle gange drømmer jeg om, at mænd selv slår i bordet og siger: Nu stopper festen! At de tager ligestillingen ind og siger: Hallo! Her er et problem. For vores stereotype forhold til køn rammer også mange mænd" (s. 157). Selvom det er et meget alvorligt emne, formår forfatteren at formidle sig med lethed og også en del humor. Så jeg slugte bogen på én dag og vil vende tilbage til den igen, ikke mindst på grund af de henvisninger til konkret forskning, der er i den, og som jeg gerne vil dykke dybere ned i. Hatten af for at det lykkedes forfatteren at skrive om dette på en måde, som er respektfuld og nysgerrig, og hvor jeg tror, de fleste vil opleve, at de lærer noget, som de ikke vidste før, og muligvis blive mere bevidste om, hvordan de selv er med til at hindre elefanten i at flytte på sig.

Af Rikke Pristed, psykolog

